

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Transilvania din Brașov
1.2. Facultatea	LITERE
1.3. Departamentul	Literatură și Studii Culturale (LSC)
1.4. Domeniul de studii de licență ¹⁾	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii ²⁾	Masterat
1.6. Programul de studii	Limba și literatura română – identitate în multiculturalism (LLRIM)
1.7. Forma de învățământ	IFR

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Modernitatea central-europeană în literatură și în imaginarul social							
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. dr. Adrian LĂCĂTUȘ							
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Adrian LĂCĂTUȘ							
2.4. Anul de studii	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut ³⁾	DSI
							Obligativitate ⁴⁾	DI

3. Timpul total estimat (nr. ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână – forma cu frecvență	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar	2
3.4. Total ore pe semestru – forma IFR	56	din care: 3.5. SI	28	3.6. AT + TC ⁵⁾	28
Distribuția fondului de timp / program de studiu					ore
3.4.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
3.4.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					74
3.4.3. Pregătire seminar/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
3.4.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.4.5. Examinări					2
3.4.6. Alte activități (comunicare bidirecțională, sincronă/asincronă pe platformă cu studenții)					2
3.7. Total ore de studiu individual	122				
3.8. Total ore pe semestru	150				
3.9. Numărul de credite ⁶⁾	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	–
4.2. de competențe	- cunoașterea conceptelor fundamentale în domeniul literaturii - utilizarea metalimbajului specific disciplinelor din domeniul literaturii și a tipurilor de analiză aferente

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	–
5.2. de desfășurare a seminarului	–

6. Competențe specifice acumulate (conform grilei de competențe din planul de învățământ)

Competențe profesionale	CP1. Cunoașterea avansată și nuanțată a teoriilor lingvistice, lingvistico-filosofice și culturale care constituie cadrul teoretic și analitic necesar cercetării culturii și comunicării în contexte sociale și profesionale. RÎ1. Absolventul integrează și aplică pertinent analiza structurilor lingvistice lingvistico-filosofice și culturale în situații diverse. CP2. Cunoașterea aprofundată a specificului cercetării în domeniu și a abordărilor interdisciplinare în investigarea dimensiunii culturale a diverselor tipuri de discurs. RÎ2. Absolventul integrează modele și curente de cercetare moderne a limbii române în diverse situații profesionale. CP3. Cunoașterea aprofundată a problemelor circumscrise fenomenului de interculturalitate: aculturație, interferență, competență interculturală. RÎ3. Absolventul este capabil să descrie problemele circumscrise fenomenului de interculturalitate CP7. cunoașterea cerințelor impuse de munca în echipă RÎ7. Absolventul este capabil să se adapteze eficient la condițiile lucrului în echipe profesionale.
Competențe transversale	CT1. Cunoașterea strategiilor de comunicare și cooperare în contexte profesionale și/sau inter-/multiculturale RÎ1. Absolventul este capabil să comunice idei, valori, atitudini în limba română în mod eficient și adecvat la contexte diferite. CT2. Cunoașterea metodelor de aplicare a cunoștințelor dobândite în situații profesionale și de cercetare diverse RÎ2. Absolventul este capabil să-și organizeze eficient și creativ activitatea profesională și de cercetare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • prezentarea cadrului general al modernității central-europene, a contextului politic și cultural; • descrierea configurației diverselor ideologii filozofice și literare ale modernității central-europene.
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • studenții vor putea interpreta, relaționa și compara texte și idei moderne, cu un grad mai înalt de dificultate, își vor dezvolta capacitatea de înțelegere și exprimare orală și de articulare scrisă a unor idei și argumentații complexe; • studenții vor parcurge opere fundamentale ale literaturii moderne din spațiul central european; vor fi capabili să perceapă specificul, originalitatea și importanța acestora; vor putea să perceapă relațiile dintre politică și cultură, interdependența acestor sfere și reflectarea simbolică a tensiunilor sociale în arta și literatura modernă a Europei centrale; • studenții își vor cultiva și consolida încrederea în propria judecată și opinie; discuțiile vor susține și stimula afirmarea valorilor democratice, participarea generală, respectul reciproc și toleranța față de opinie, perspectiva și experiența celui alt; având în vedere conținutul specific al disciplinei, ideile morale și reprezentările estetice ale operelor studiate vor fi discutate în prelungiri contemporane ale experienței culturale și vor contribui la clarificarea unui sistem de valori morale.

8. Conținuturi

8.1. SI	Metode de predare	Nr. ore	Observații
1. Introducere. Geografia istorică și culturală a Europei centrale.	expunere în tehnologie ID	2	–
2. Iluminismul habsburgic și modernizarea culturală în sec. XVIII.	idem	2	–
3. Conservatorismul politic și cultural al imperiului habsburgic.	idem	2	–
4. Viena fin-de-siècle I: creativitate artistică și tensiuni generative.	idem	2	–
5. Viena fin-de-siècle II. Criza eului, a culturii și a limbajului.	idem	2	–
6. Viena fin-de-siècle III: Expresionismul – un modernism etic.	idem	2	–
7. Expresionism și criză a identității: Franz Kafka.	idem	2	–
8. Raționalism, scientism, filosofie și scepticism în poezia romanului central european I: Robert Musil, Omul fără înșușiri.	idem	2	–
9. Raționalism, scientism, filosofie și scepticism în poezia romanului central-european II: Hermann Broch, Somnambulii.	idem	2	–
10. Redescoperirea etică a filosofiei la Ludwig Wittgenstein.	idem	2	–
11. Estetica „conservatoare” a lui Wittgenstein.	idem	2	–
12. Forma, imaturitate și criză a identității la Witold Gombrowicz.	idem	2	–
13. Milan Kundera, legat al marilor romancieri ai modernității central-europene.	idem	2	–
14. Conceptul de Europa centrală în dezbaterile de idei contemporane.	idem	2	–

Bibliografie

OPERE FILOSOFICE

Friedrich Nietzsche, Genealogia moralei, Știința veselă, Amurgul idolilor, Humanitas, Buc., 1995

—, Dincolo de bine și de rău, Humanitas, Buc., 1992

Ludwig Wittgenstein, Tractatus logico-philosophicus, Humanitas, Buc., 1992

—, Însemnări postume, Humanitas, Buc., 1995

—, Caietul albastru, Humanitas, Buc., 1993

F. Mauthner, Superstiția conceptelor iluzorii, în „Secolul 20” nr. 1-2-3 / 1988

Martin Buber, Eu și tu, Humanitas, Buc., 1992

Otto Weininger, Sex și caracter, Anastasia, București, 2002

OPERE CRITICE

Allan Janik, Stephen Toulmin, Viena lui Wittgenstein, Humanitas, Buc., 1998

Carl E. Schorske, Viena fin-de-siècle. Politică și cultură, Polirom, Iași, 1998

—, Jurnale intime vieneze, Polirom, Iași, 2001

—, Mitteleuropa, Polirom, Iași, 1997

Matei Călinescu, Cinci fețe ale modernității, Univers, București, 1995

William M. Johnston, Spiritul Vienei. O istorie intelectuală și socială 1848-1938, Polirom, Iași, 2000

Michael Pollak, Viena 1900. O identitate rănită, Polirom, Iași, 1998

Adriana Babeți, Cornel Ungureanu, (coord.) Europa centrală. Nevroze, dileme, utopii, Polirom, Iași, 1997

—, Europa centrală. Memorie, paradis, apocalipsă, Polirom, Iași, 1998

Virgil Nemoianu, Îmbîlînzirea romantismului. Literatura europeană și epoca Biedermeier, Minerva, București, 1998

Peter Kampits, Între aparență și realitate. O istorie a filosofiei austriece, Humanitas, București, 1999

Material didactic în tehnologie ID

Adrian LĂCĂTUȘ – Modernitatea central-europeană în literatură și în imaginarul social, curs pentru anul I, sem. I, format electronic / Biblioteca UTBv

8.2. SF	Metode de predare-învățare	Nr. ore	Observații
1. Criza eului, a culturii și a limbajului: Hugo von Hofmannsthal, Scrisoarea Lordului Chandos	metoda interactivă	2	conform calendarului disciplinei
2. Expresionismul la Franz Kafka – Metamorfoza	idem	2	

3. Criza identității la Franz Kafka – Metamorfoza	idem	2	
4. Raționalism și scientism în poetica romanului central european: Robert Musil, Omul fără înșușiri	idem	2	idem
5. Filosofie și scepticism în poetica romanului central european: Robert Musil, Omul fără înșușiri	idem	2	idem
6. Raționalism și scientism în poetica romanului central european: Hermann Broch, Somnambulii	idem	2	
7. Filosofie și scepticism în poetica romanului central european: Hermann Broch, Somnambulii	idem	2	
Bibliografie J. Le Rider, Modernitatea vinează și crizele identității, Ed. Univ. „Al. I. Cuza” Iași, 1994 Harold Bloom (ed.), Franz Kafka's Metamorphosis, Chelsea House Publishers, New York & Philadelphia, 1988 Hermann Broch, Création littéraire et connaissance, Paris, Gallimard, 1985 Antoine Compagnon, Jacques Seebacher, Spiritul Europei. Date și locuri (vol.1), Polirom, Iași, 2002 Material didactic în tehnologie ID Adrian LĂCĂTUȘ – Modernitatea central-europeană în literatură și în imaginarul social, curs pentru anul I, sem. I, format electronic / Biblioteca UTBv			
8.3. ST (TC)	Metode de transmitere a informației	Nr. ore	Observații
Tema de control 1	platforma eLearning	7	conform calendarului disciplinei
Tema de control 2	idem	7	idem
Bibliografie Material didactic în tehnologie ID Adrian LĂCĂTUȘ – Modernitatea central-europeană în literatură și în imaginarul social, curs pentru anul I, sem. I, format electronic / Biblioteca UTBv			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor dobândi cunoștințele necesare identificării și analizei conceptelor literare ale modernității central-europene.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. SI (curs)	încadrare în cerințe, argumentare logică, utilizarea metalimbajului specific disciplinei, redactare (corectitudinea exprimării, coerența exprimării), originalitate	scris	60% (condiționare: nota obținută la examen trebuie să fie minim 5)
10.5. TC	încadrare în cerințe, argumentare logică, utilizarea metalimbajului specific disciplinei, redactare (corectitudinea exprimării, coerența exprimării), originalitate	scris	40% (fără condiționări)
10.6. Standard minim de performanță			
Elaborarea unui discurs argumentat pe o temă legată de modernitatea literară central-europeană			

Prezentă Fișă de disciplină a fost avizată în ședința de Consiliu de departament din data 23/09/2024 și aprobată în ședința de Consiliu al facultății din data 23/09/2024.

Conf. dr. Adrian LĂCĂTUȘ,
Decanul facultății

Prof. dr. Rodica ILIE,
Directorul departamentului LS

Conf. dr. Adrian LĂCĂTUȘ,
Titularul cursului

Conf. dr. Adrian LĂCĂTUȘ,
Titularul seminarului

Notă:

- 1) Domeniul de studii – se alege una din variantele: Licență / Masterat (se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor / programelor de studii universitare în vigoare).
- 2) Ciclul de studii – se alege una din variantele: Licență / Masterat.
- 3) Regimul disciplinei (conținut); se alege una din variantele: pentru nivelul de licență – DF (disciplină fundamentală) / DD (disciplină din domeniu) / DS (disciplină de specialitate) / DC (disciplină complementară); pentru nivelul de masterat – DAP (disciplină de aprofundare) / DSI (disciplină de sinteză) / DCA (disciplină de cunoaștere avansată).
- 4) Regimul disciplinei (obligativitate) – se alege una din variantele: DI (disciplină impusă) / DO (disciplină opțională) / DFC (disciplină facultativă).
- 5) AI – activități de autoinstruire; AT – activități tutoriale; TC – teme de control; AA – activități asistate; SF – seminar față în față; ST – seminar în sistem tutorial; L – activități de laborator; P – proiect, lucrări practice.
- 6) Un credit este echivalent cu 25 de ore de studiu (activități didactice și studiu individual).

